

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Évesre 5 forint, félévre 2 forint 50 krajczár, negyedévre 1 forint 20 krajczár. — Egyenként 5 krajczár. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 forintért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. János Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadó hivatal: K-Vásárhelyi Ifj. János Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Kiállítás a hó alatt.

Csendben, zajtalanul, de a multak iránti kegyelet és a jövőbe vetett hit ünnepies hangulatával léptük át Magyarország millennárius esztendejének küszöbét. Jégkéreg borítja a természetet, de a hó felett, Petőfi szavai szerint, „piros rézsa koszorúzza a telet”. Piros rézsája a kegyeletnek, a reménynek, a nemzeti öntudatnak és ezer év viszontagságai után a békés fejlődés és hatalmas lendület áhitatának.

Ünnepies hangulat szállja meg a tömegek szívét és mindenki érezi, hogy a most ránk köszöntött új esztendő a történelem ritka évfordulói közé tartozik. Ezer év nagy idő egy nemzet életében és ritka az a nép, mely állami fennállását ily hosszú időre kiterjeszteni képes lett volna. Az ókor kultúrncépe között Judaea, Persia, Phönícia, Hellas, Róma, egy sem érte meg fennállásának ezredik évét és az újkor nemzetek között sincsen Európában egy sem, mely ugyanazon földrajzi határok keretében, ugyanazon állami szervezet mellett őszi alkotmányának eredetét, az uralkodó faj változatlan supremáciája mellett, ezer évre kiszámíthatná.

Nagy népek és nagy birodalmak pusztultak el, mialatt a magyar válságos, nehéz viszonyok között, tatártól, töröktől, gyakran önkéntől is vérezve, hősi bátorsággal meg tudta védelmezni nemzeti önállóságának csaknem szakadatlanul ostromolt védő sánczeit. A mostan élő leghatalmasabb nemzetek is ezer év előtt még alig léteztek; az orosz még adót fizetett a tatárnak, lengyelnek, Anglia még meg sem kezdte nemzeti alakulásának physiologiai processzusát: a franciaia még nem állapította meg állami határait, a német szét volt tagolva és az olasz nép századokon át a pápa világhatalma alá tartozott. Azok a népek pedig, melyek a magyarokkal együtt

ezer év előtt léteztek, életviszonyaikban annyira elváltoztak, hogy rájuk ismerni se lehet.

A lengyel fel van osztva, a bolgárt elnyelte a szlávság, a bajor és szász más földrajzi és jogi határok között él, mint azelőtt, Velence hatalma teljesen aláhanyatlott és Dalmácia melléktartományáá sülyedt. Csak a magyar faj tartotta magát és nem hódolt meg senkinek, amint hogy ő sem iparkodott soha magába olvasztani vagy leigázni más népet. A hódolt népek, mint azt Munkácsy Mihály honfoglalási képe is mutatja, szababon és önérzetes megadással járultak a hódító Árpád elé, hogy felajánlják neki földjüket, mert a hódító hadvezér nem kívánt maga előtt látni radszolgákat, csak alattvalókat. Talán jobb lett volna, ha századok beolvastó politikája által Magyarországon is úgy, mint Franciaországban, Angliában és Németországban történt, az összes nemzetiségek egy egységes, egynyelvű nemzetté alakultak volna át, de a magyar nép többre becsülte a szabadság független érzését, sem hogy attól bárkit is megfosztani iparkodott volna.

Igy él ez a nép, csaknem minden fajrokonosság nélkül, magára hagyva immár ezer esztendő óta itt Európában és államfentartó tulajdonságainál fogva még sok száz év történelméből ki fogja venni a maga részét a jövőben is. Az isteni gondviselés különös kegyelme segítette eddig és tizedik századában megfújódott újra. Azért ifjú vértől pezsgő lelkülettel méltó, hogy megünnepelje évezredének dicső emlékét is kettős arezzal, mint Janus, messze időkre visszapillantván, büszke önérzettel és rendíthetetlen bizalommal előre is szeggezzék tekintetét, mely a multak emlékeiből a remény szálaait szövheti tovább, a jelenkor fejlődésének ragyogó sugaraival.

Tízszázados kulturánk hazai fejlődését és nemzetünk életképességét az emberi tevékenység min-

den terén, az országos ünnepélyek központját képező millennárius kiállítás lesz hivatva minden irányban kellő módon méltóan feltüntetni. A modern Magyarország életerős produktív képességének bemutatása mellett, retrospektív kiállításunk a történelem rég letűnt korszakait is jól fogja eleveníteni. A régi ereklyék gyűjteménye, régi épületek, műemlékek, szobrok, képek, műkiesek, fegyverek, okmányok és mindenféle régi magyar emlékek összeállítása különös specialitását fogják képezni a nemzeti kiállításnak, mely történelmi részének különös vonzereje által felülmulja az eddigi összes kiállításokat, melyek eddig csaknem kizárólag az ipari haladás és nemzetgazdasági termelés versenyképességének igazolására szorítkoztak. A magyar nemzet örökös harczaiban és létfenntartásáért vívott küzdelmeiben sok becses emlék elpusztult, de annál becsesebbek és értékesebbek lesznek előttünk azok, melyek a hazafias kegyelet által az ország különféle vidékein számkunkra eddig megőriztettek.

A mi Magyarországon és hazánkra vonatkozólag külföldön régiség csak található, az mind össze van gyűjtve és vagy eredetiben, vagy hű másolatban művészi utáztattal lesz látható a május 2-ikán kezdődő és valószínűleg a késő őszi hónapokba nyúló kiállításán, melyet előreláthatólag a külföldről is tömegesen fognak látogatni. Napról-napra érkeznek már az érdekesnél érdekesebb történelmi reliquiák és az ipari ezkek szállítása is már a jövő hóban megkezdődik. Az összes csoportok befejezték előkészítő és előjegyzési munkálataikat. Eddig 16,000 kiállítónál több jelentkezett, mely az eddigi összes országos kiállítások jelentkezőinek számát messze túlhaladja. Körülbelül kétszáz nagyszabású és kisebb, de remekül kiállított épület kőszén áll és ezek közt a történelmi csoport: Vajda Hunyad vára, az őrségi jáki templom és Maria Terézia korabeli renaissance-épülettel, az ország faluja a magyar-

TÁRCZA.

Nemzeti nyelvünk és irodalmunk fejlődése a múlt század végétől Kisfaludi Sándor koráig.

A kereskedő ifjak estélyén felolvasta: Csomortáni, jan. 11-én.

Ha tekintjük ama reform-mozgalmakat, melyek hazánk kül- és belviszonyai, szellemi és erkölcsi szükségai szempontjából vívattak, nem utolsók azok sem, melyek nyelvünk és irodalmunk fejlesztését, művelődését célozták.

A fiatalabb nemzedék, látva és érezve a viszonyokat, melyeknek sulya alatt él, kevesek kivételével, alig tud magának számot adni az események ama láncolatáról, melyeken keresztül nemzeti nyelvünk és irodalmunk mostani állapotába jutott.

Olvashatja, ismerheti az ősök viselt dolgait, szellemi és erkölcsi állapotát: a küzdelmeket, melyeket azok, a hazát védve küll ellenségekkel folytattak; olvashatja s tudhatja, mily állapotban léteztek hajdan az erkölcsi, szellemi s anyagi érdekek, a közügy, nép- és osztályviszonyok, ipar, kereskedelem, de midőn mindezeket megváltozva, átalakulva látja, ámulattal kérdezheti: miként történhetett mindezen változás minden téren?!

En mindezek közül nemzeti nyelvünk és irodalmunk érdekében kifejtett reform-mozgalmakkal óhajtom önöket megismertetni. Óhajtom önökkel megis-

mertetni a mozgató erők jellemét, hatását s az általuk feltételezett események lánczatos eredményeit, melyeken keresztül nyelvünk jelenlegi közpődsébe jutott, — kérem ajándékozzanak meg becses figyelemmel!

I.

Az 1790-iki nemzeti ébredést, mely minden téren kezdett mutatkozni, ismét tőspedő váltotta fel, mivel a nemes tűz, mely akkor fellebögött, a kormány által részint erőszak, részint egyéb kormányeszközök segítségével olttatott, pedig voltak akkor is kipróbált, nemesen érző honfiak, de ezek a boállott körülmények és viszonyok között lelkileg gyászba merülve végzetlenül epedtek nemzetük lassu enyészete miatt. Ezek közé tartozott nemzeti muzeumunk hazafias lelkű megalapítója, Széchenyi Ferenc is, ki, rólfalstván, történelmünk legkitűnőbbjeinek egyike, új korunk Mózes, így ír:

„Óh, mily sokszor látám, még mint gyenge ifjú, nemes atyámat buba merülve! S már akkor villant lelkemen keresztül, hogy magasbna, valami sokkal nagyobb érdekűnek kell hatni reá, mint eszládi vagy közéleti bajok keserűségeinek. Mert oly keresztény férfiú, mint ő vala, ilyféle gyötrelmeket mosolylyal tűrt.

Akkor nem birtam felfogni bánatait. Beh, nagyok lehetnek azok! Később tudám s most tudom, hogy nemzetünk alacsony létét gyászolta. A magyarnak napról-napra mélyebbre sülyedő és azon remény nélküli nézet, miszerint nem sokára és elkerülhetlenül fogna életünk végoraja ütni, okozó oly sokszori keserű epedéseit.

Nem tulajdonított a mindinkább lankadó léleknek elég erőt és életet, halálos álmaiból kibontakoznia. S annyi polgári erényekkel fénylő atyám mint „magyar” reménytelenül szállott sírjába!” *)

Ily epedő gyötrelmek és bánatos előérzelmekek között a jeles Széchenyi Ferenczen kívül ketségkivül többen szállottak le a sírba a nemzeti feltámadás reménye nélkül. Pedig a nemzeti feltámadás első sugarai már piroslottak láthatárunkon.

Azon csoportokon kívül, melyeknek egyike a multak emlékeim merengve keserődésen, másik az anyagi olvekbe merülő könnyelműen feledő a jelemt, harmadika a nemzet jövőjén kétségbeesve szállott le sírjába, létezett a hazafiának egy lelkes kis csoportja, melynek jobbára ifjú tagjai csalódásokkal daczolva, még nem estek a nemzet jövője fölött kétségbe. Mennél nagyobb volt a veszély, annál ernyedetlenebb buzgalommal munkálkodtak annak elhárításán, a nemzetiség és a szabadság megmentésén.

Ezen kis csoport, a közönséges elesüggedés közepett, a látszólag mindenféleképp tőspedő és sorvadó korban fajtotta ki a nemzeti megifjodás és emelkedés egy új, hatalmas tényezőjét, a nemzeti nyelvet s irodalmat. A hazafiak e lelkes kis csoportjának köszönhetette aztán a nemzet a maga feltámadását hosszú, disztelen tőspedéséből. Az általuk előhozott, s a könyuralmi behatásoktól független szellemi mozgalmakból eredt nagy részben a keresztmék azon iránya, mely oly hatalmas visszahatást

* L. Horváth M. műv. tört. I kötet 45 lap.

és nemzetiségi utcával, hol a magyarországi vidékek népelete lesz bemutatva, az óriási iparsarnok, mezőgazdasági, gyáripari, tengerészeti, hadügyi, pénzügyi, közlekedési, közoktatási, bányászati stb. monumentális nagy épületek, a közegészségi, meteorológiai, borászati, halászati, ezekorgyári, tejgazdasági, malomipari s száz más pavillon a hóval födött fehér lepel alatt egy mesebeli város kiemelkedő pontjait képezik. A nagy köruton épült kiállítási város nem-sokára be fog népesedni a kiállítandó tárgyak sokaságával, ünnepelő közönség és külföldi látogatók seregeivel. A világ minden tájáról, messze országokból, Amerikából, Indiából, Egyiptomból, Olaszországból, Angliából, Francia-, Német-, Törökországból és a szomszédos keleti tartományokból egyremásra jönnek a jelentések, konzulátusoktól, társulattól, hatóságoktól, melyek tömeges és csoportos látogatásokat jelentenek.

Az érdeklődés a folytonos előkészületekkel együtt halad és mire a hó elolvad és a tavaszi enyhe szellő meglebben, Magyarország kiállítása a népek testvéries énrítkezésének gyűlhelyévé fog válni.

Magyarország ezeréves története sok ellenséggel való küzdelmünkkel van tele; az ezer év végén sok barátot fog szerezni nekünk az az ünnepi alkalom, hogy a külföld hazánk kulturális életképességéről a kiállításon saját szemével fog meggyőződést szerezhetni. De magunk is fogunk belőle tanulni és azért bizvást elvárjuk, hogy a kiállítás nemcsak dicsőségünket fogja emelni a külföld előtt, de hasznos iskolája is lesz mindazon törekvő elemeknek, melyek Magyarország jövőjét a komoly munka és nemzeti haladás biztos sikerétől várják és reménylik.

Fekete József.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése.

A képviselőház jan. 18-iki ülésén elsőbbsen is a bizottságok hiányzó tagjait választották meg.

Ezután mentelmi ügyekre került a sor. Polónyi hatóság elleni erőszak, Ugron Zoltán testi épség elleni kihágásért, Drakulics Pált, Ugron Gábert Bartók Lajost párbajvétség, Horváth Gyulát sajtóvétség miatt adták ki. A mai ülés legérdekesebb részét Tomasics felszólalása képezi.

Tomasics horvát képviselő védi a bánt és leczkét tart Ugronnak a hazafiságból. Ne támadja Ugron a bánt, ki elsőnek tudott általános magyarbarát többséget szervezni és a ki először merte horvátországyűlésen a negyvennyolcas törvények érvényességét az ismert zászlóügyben kimondani. (Viharos zajos taps az egész házban.) Ezt a bán előtt senki sem merte. (Taps és éljenzés) A bán egyedül az, a ki az osztrák politikával szemben magyar po-

gyakorolt a kormány kényuralmi törekvései ellen, minek következtében kénytelenit tett politikája megváltoztatására.

Ezen kegyeletes emlékeztető méltó hazafiaknak csak néhányát említem: Bessenyei György, Báróczy, Barcsay, Ányos, Boróti, Szabó, Rajnis, Révay, Virág, Kazinczy, Verseghe, Kiss János, Dajka, Dugonics, Baesányi, Kármán, Csokonai, Szentjóni, Szabó, Fejér György, Péczely, Endrődy, Szerdahelyi, B. Örczy, Szilágyi Sámuel, Sinay, Hajnóczy és többen mások, kik bár a tudatlan, vagy tespedő, vagy elnemzetietlenül közönség részvétele miatt jobbra szegénységgel, nélkülözésekkel küzdve mégis szent buzgalommal, ernyedetlen kitarással fejleszték, idomíták az elhanyagolt nemzeti nyelvet; művelték, gazdagították, emelték virágzatra az irodalmat, s így működve, mondhatni szívverővel mentették meg az enyészetnek indult nemzetiséget.

A Martinovits-féle összeesküvés miatt kivégeztetett: Hajnóczy, Kazinczy Ferencz, Verseghe, Baesányi, Szentjóni, Szabó stb. huzamos időn át külföldi börtönökben szüldöttek: a kevésbé bátrak pedig megfélemlítve halgtak.

(Vége köv.)

litikát tud folytatni. Ezzel ugyan nem szolgált rá Ugron támadására. (Hosszas taps és éljenzés.)

Ugron szólni akar, de a folytonos éljenzés miatt alig tud szóhoz jutni. Végül kijelenti, hogy a bánt nem akarta sérteni.

A képviselőház jan. 20-iki ülésén megejtették a szombaton megsemmisített választásokat.

Péchy szölt elsőnek a költségvetési vitában nem fogadva el a belügyi költségvetést, a közigazgatás rosszasságáért, a mely bírálatában megerősíti őt Vargits tegnapi beszéde is.

Vargits kijelenti, hogy ha Péchy vele argumentál, nem értette meg őt.

Tuba János Perezellen látja azt az embert, ki a közigazgatás bajait orvosolni tudja és akarja. A most folyó kodifikációk is ezt bizonyítják; tehát késéggel megszavazza a költségvetést.

Horváth Géza nem fogadja el a költségvetést.

Sréter Alfrédnek sikerült párhuzamot vonni Apponyi békés és Ugron harezias törekvése között. A béke egyik feltétele, hogy a nemzeti párt megtagadja közösséget a néppárttal.

Eötvös Károly Apponyi békés törekvéseit a millenniumi ünnep szempontjából helyeseknek itéli, de a választások tisztaságáért a büntető felelősség kiigazítása fölösleges, mert a meglevő törvény elég szigorú, csak végrehajtsák.

A kuriai bíráskodást azonban perhorreszkálja, mert ez nagyon veszedelmes. Legjobb mód az, hogy kisorsolandó 18 képviselő. A felek mindenike hatot visszavethet és a megmaradó hat képviselő a házelnökkel bíráskodik a megtámadott mandátumok fölött.

Álarezos bál.

Kézdivásárhely, 1896 jan. 20.

Kisvárosi ősi szokás, hogy ha embertársainkat, tűz vagy víz pusztítja el, a nagy vízi pusztában hiba esik, a torony óra elromlik, a kis harang meghasad, azaz, ha általában élő és élettelen lényeket és tárgyakat elemi vagy nem elemi csapás sújt, mindig akad egy csoport jó lelkű ember, ki a felsorolt fogyatkozásokat egy-egy jótékony czélul mulatsággal megpreparálja. Ezuttal a róm. kath. egyház orgonája szorult rája a vallásos hívek jóakaratu támogatására s a hívek buzgóssága egy igen jól sikerült álarezos bálban nyilatkozott meg. A könyörölés és elnéző jó isten bizonyára megbocsátja az ő híveinek, hogy hiúságos világi multság révén szereztek be a vallásos gyakorlat egyik legfőbb organuma, az orgona romlásnak indult részének kireperálására szükséges költségeket s csak azon jó indulatot veendi tekintetbe, melylyel a belépti díjak és felülfizetések a közönség által fizetettek, sőt arról is meg vagyunk győződve, hogy ott fenn a menyekben javunkra fog íródni azon nemes igyekezet is, melylyel a szegény, végegyengülésben szenvedő orgona javára táncoltunk.

De menjünk sorrendben. A mai orgona-bál volt az első multság, melylyel a közönség az újonnan renovált disztermünkét felszentelő. Most már igazán megérdemli a mi táncztermünk a disz nevet, mert vadonnat új benne minden. Új festés, új székek, új függönyök, új lámpák, csak egy maradt a régi, az t. i., hogy nincs elég levegője. A 8 órára beinvitált közönség, a mi saját külön helyi szokásainkhoz képest, 9 óra felől kezdett gyűlekezni s határozottan konstatálhatjuk, hogy senki sem érkezett elsőnek, a mi nyilvánvaló nagy szegény, hanem csoportonként jött a közönség egyszerre tel meg a terem. Álarezosok is voltak... voltak... Oh elmult szép idők, midőn a jó erkölcs nem dühöngött oly erősen, mint ma... Mikor a tanácsbeli urak még legények voltak... Midőn bájos Hébék nyújtották a habzó bilikomot Bachus csarnokai-ban... Midőn a bájos Hébék csillogó bálí kosztümjeik számláját nem durézás papák, hanem nagy-lelkű Mecaenások szaldirozták... Akkor voltak maszkos bálók... Hajh, de minek tovább elmélkedni a régi jó idők felett, maradjunk csak a jelen-nél, mely elég szép képet mutat. A mi maszkjaink elég szépek és kellemesek valának s ha többet nyújtottak a szemnek mint a fülnek, az csak azt jelentette, hogy majd akkorra hagyják a szaporább beszédet, mikoron az álareztot levetik. A mi rövid

idő alatt meg is történt s a leleplezés mindenkit csak kellemesen érintett, mert bizony isten mindenik arcz elég csinos és bájos volt arra nézve, hogy ne kelljen álarezezal oltakarni. Álarezosaink közül különösen a „cesernátoniak“ tűntek ki, három üde, csinos lányka, aranyos jó kedvvel. Volt egy lo-vag is, ki azonban, „nadrág szerepében“ nem igen jól érezte magát. S ezeken kívül volt még egy néhány csinos szemre való alak. Maszkjaink együtt és összevéve csinos, érdekes képet nyújtottak.

A zene felhangzott s megindult a tárcza a meg-reperálendő szent hangszerhez mért lelkesedéssel.

Jámor.

Irodalom.

A Pallas Nagy Lexikona 139—142 füzetek az összes ismereteknek Kápolnai-Herman ezimszavak közé eső anyagát magyarázzák. A szöveg rajzokkal különben is gazdagon tarkított füzeteket ezuttal igen sok és boeses külön melléklet is díszíti. Mindjárt a 139. füzet elején találjuk a Kárpátok nagy ábraszát, mely egyformán hasznos lehet a laikusra, a turistára és a földrajzi tudományok kedvelőire nézve is, oly pontonon és nagy arányokban van feltüntetve a nevezetes hegység minden kiágazása. A 140. füzet legszebb melléklete egy pompás színnyomat, mely a Majolika-ipar legkiválóbb külföldi remekait mutatja be. A 141. füzet elején adott térképen ismét Déli-Európa politikai felosztását kapjuk, a negyedik keresztes háboru óta; a Kétszárnyuak szép fametszete pedig a denevérek számos példányát tünteti fel, tiszta és jól sikerült képen, míg a harmadik mellékleten Khina térképét látjuk. A 142. füzetben a Kigyók ezikkének első képmelléklete van esatolva, s a szép fametszet a Pallas nyomdából került ki. E páratlan bőkezűséggel nyújtott illusztrációkhoz méltóképen sorakozik a füzetek magas színvonalon álló magyarázó szövege is, a melyet ez idő szerint több mint 300 kiváló tudós és szakíró tollából állít össze a főszerkesztő. Hazai tudományunk és irodalmunk e kitünőségeit joggal nevezhetnők a „Nagy Lexikon gárdájának“, s azon elismert tekintély, melynek a nagy közönség előtt méltán örveudenek, felment bennünket attól a kötelességtől, hogy az e füzetekben foglalt számos fontosabb ezikket külön is feldicsérjük.

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhez.

— 98 —

Téus Szerkesztő Ur!

Olvastam az újságlapokban, hogy egy tódott lábú nimet egy mőnkü masinériát tanált fel, kívül le tudja pingálni az ember esontyát a nélkül, hogy előbb az húst lefaragná rólla. Az az pingáló masina átol tud m indenen menni, bőrön, szőrön, huson, fán, csak éppen a esonton s az érezneműeken áll meg s azt mindgyá le es pingálja. No mán én ezt csak akkor hiszem el, ha látom. Iszeg, ha igaz vóna, hogy tudna megélni az szegény ember. Ha példának okáét én bemenyek Móriéz zsidóhoz s aszondom neki — adgy héber egy litrát az 50-esből, fizetom az árát, Móriéz mindgyá nekem ezölözsa azt a fene masinát s megtudgya, hogy nincs egy ártatlan fillér sem az zsebemben s nem ad italost, erre én az zsidót jól szájbá vágom s vegye le róla az tudós nimet. Persze, hogy az feleserek öröst örveudenek az új módi tanálmányynak, mivelhogy mán ezután szépen lepingájjik az ember besső részit s ha ottan valami hünyösság tanálatódik, mindnyá rápingájják az fájós részre az uruságot es. Mán ez elég jó dolog lenne csakhogy a masinérija asszonyi állat kezibe ne kerüljön, met ha például az én drága Petronellám megtudná, hogy nimely alkalomval hány litra vagy-on az hasamban, bizony az masinát a fejemhez csapérozná. Móriéz zsidó aszongya, hogy mivel az új módi pingáló szerszámnak csupán az esontok és fémekiránt vagy-on guszusa, mifen léssen egy nagy uri asszonyság, ha ezvel a masinával lefotograférozzák? Hát — aszongya — megmarad az esontváz, az fel-

rakott smukk, az fűző lájbi acézlja, az képesek s több efféle ékesítő, szorított préselő szerszámok, az asszony pedig, az nem lésson sehol. Mán én azt mondom, hogy ha ilyen fotográfiák után vállostanak az éjjak feleséget, az magyar kiráji anykönyűvezetők alubhatnak az sok dologtul, met az férfjak éppeg az esontot s az fémét nem szeretik az asszony-népen.

Olvastam az téns szerkesztő ur becsületes újságjában, hogy valaki magik közül előre megmon-ta, hogy mijen idő lésson ezen hónapban. Hát ez fájinul betőtt. Mán én erre aszondom, hogy tessén asztot az idő mondó szeméjt megvizsítálatni, hogy nem béka-e, s ha béka, tessén éveg alá tétetni, s ha nem az, akkor es tessén éveg alá tétetni, met meg-érdemli. Az, ki az idő járását meg tudgya előre mon-dani, megérdemli, hogy éveg palotában lakozzék.

Mi pediglen kántor komám, kik az időjárás-hoz nem értünk, maraggyunk az Móríez palotájába s igyunk egy cseppet.

Kárbahágó, 1896. jan. 20.

Maradtam
tisztelővel és becsületeivel
Jámor Están
egyházi és harang-kezelő.

Ujdonságok.

— **Áthelyezések.** Az igazságügyminiszter dr. Daday Ferencz beszerzei és Boesch Kálmán deési kir. ügyészségi alügyészeket, kölesönösen, áthelyezte.

— **Meghívó.** A közdivásárhelyi „Kereskedő-ifjak Társulata” 1896. február 1-én, a tanácsház dísztermében zártkörű téneczetélyt rendez. Az estély tiszta jövedelme saját könyvtára gyarapítására fordítatik. Kezdete este 8 órakor.

— **Három vaddisznó egyszerre.** Dálook-ban január 18-án hajtóvadászatot tartottak a köz-ségi jegyző rendezésével. Csupán nyolez hajtó ala-kitotta a kört. Hajtásba jött több mint negyven vaddisznó. A vadászat szerencsésen végződött: Gábor Péter alispán egy darabot, Már Imre szintén egy kant ejtett el, a harmadik már elébb megsebzett óriási három mázsás vadkan szintén terítékre került.

Mulatság. A ref. egyházközség folyó hó 25-én tartandó táncmulatságára a meghívók már szét van-nak hordva. Az előjelekből ítélve, igen fényes siker-re van kilátás. A rendező bizottság felkéri mindazo-kat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak egész bizalommal Tu-róczy László egyh. algondnokhoz.

— **Felolvasó estély.** Folyó hó 11-én tartotta 2-ik felolvasó estélyét a helybeli kereskedő-ifjak társulata, a tagok és szép számu női közönség meleg érdeklődése mellett. Az első felolvasó Csomortányi G. Péter gymnasiumi tanár volt, ki „Nemzeti nyel-vünk és irodalmunk fejlődése” című tételt oly nagy készültséggel és egyszerűséggel dolgozta fel, hogy a közönség legnagyobb esend mellett hallgatta végig s zajosan megtapsolta a kitűnő tanárt és minden oldalról siettek a tagok elismerésüknek és köszö-netüknek kifejezést adni. Másodiknak jött Zómev József a társulat egyik kitűnő tagja, ki finom ér-zéssel és szakértelemmel szavaltta el „Szerencse La-kása” című verset, melyet szavaló németből fordított le. Végül pedig a társulat éltető lelke Kiss Károly polgári iskola tanár és társulati alelnök ol-vasott fel a „vasutak jelentőségéről” igen tanulságos ismertetőt; tudjuk a fáradhatatlan tanár urról azt, hogy a legszárazabb szakszerű dolgot is, — ha ott hölgyek vannak, oly kitűnő előadással adja elő, hogy a legkülönbözőbb hölgy is művelveztel hallgatja azt végig. A műsor végeztével különböző társas játékok élvezete mellett éjfélig maradt még együtt a hallgatóság.

— **Árvák bálja.** A nagyközönség, midőn az árvák ügyét támogatja s azért áldozatot hoz, nem csak hazafias ezült teljesít, hanem egyszerűnind a kultúra, a nevelésügy érdekében lép sorompóra. Le-het-e városunknak öntudatosn gondolkozó hon-leánya s polgára — a kinek, ha gyermeke nincs azért — s ha pedig van azért, mert hisz sohase tudja senki, hogy ezen humanus és kulturális célok tá-mogatásával, eltekintve hazafias társadalmi érdekeink-et, vajjon nem-e unokái-, dédunokáinak, vérrokonai-

nak tehetett-e szolgálatot. A nevelésügy érdekei vá-rosumban az eddiginél sokkal több és szélesebb körű támogatást igényelnek, kis társadalmunk e czél-ból ritkán is volt megpumbolva. S ha lett volna, százszor többször akad-e köztünk ember vagy hon-leány, a ki az árvák ügyét — azoknak az árvák-nak az ügyét, kiket városunk és vidéke gyermekei közül, Báro Szentkeresztly Stephanie 6 méltósága igazán majdnem példátlanul álló jóindulatából, se-gítségével saját keblünkön melengtünk: szívén ne viselné? Igen, az árvák álarozos bálja, mely február 8-án lesz megtartva megérdemli, hogy mindnyájan szívvel, lélekkel és anyagilag támogassuk.

— **A földmívelésügyi m. kir. miniszterium** 1896. évi kiállítási irodája következő leiratot inté-zett a Háromszékmegyei helyi bizottsághoz: Igen tisztelt bizottság! Van szerencsém szíves tudomásul és közhirre tétel czéljából értesíteni, hogy a mező-gazdasági csarnok belső berendezéseinek munkála-tai biztosítottán, a kiállítási iroda utján megrendelt asztalokért, beleértve azoknak szövettel leendő dí-szítését is, folyométerenkint 3 frt átalány-összeg lesz az egyes kiállítók által fizetendő. Ezen asztalok 85 czm. szélesek és 80 czm. magasak, egészen egy-szerű, de erős szerkezettel. Azon kiállítók, kik asz-talterületük fölé 60 czm. magasságu és 50 czm. szé-les állványt is kívánnak helyezni, ezen díszesebb kiállítási állványokért folyométerenkint 2 frt áta-lány-összeget fizetnek. Ezen összegeken felül a ki-állítók semmiféle más illetékkel vagy utólagos költ-ségekkel nem terhelhetők, kivéve a tűzbiztosítási ese-kély díjat, melyhez a bevallott érték-arányban kell járulniuk. Az állatkiállítások végleges programjából 100 példányt, az állatkiállítási szabályzatból pedig 50 példányt becsátok szíves szétküldés czéljából az igen tisztelt bizottság rendelkezésére, megjegyzem, hogy a szabályzatnak ezen új kiadása a vasuti szá-lítási díjak tekintetén teljes tájékoztatást nyújt. Hazafias tisztelettel: Budapest, 1895. decz 21. Krisztinkovich s. k., igazgató. Szám 303—1896. gbi. A „Székely-föld” szerkesztőségének K.-Vásárhelyt. A fenti le-irat közhirre tétel végett kiadatik, azon megjegyzé-sel, hogy a mellékelt program és szabályzat nehány példánya rendelkezés alatt áll, érdeklődők forduljanak azért a megyei gazdasági bizottsághoz. S.-Szent-György, 1896. jan. 16. Potsa József, főispán-elnök.

— **Gazdasági bizottság** folyó évi márczius hó 17-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg Uzonban ten-yészállat és főleg bikavásárt rendez. Ezen vásár czélja, hogy a községek tenyész — apaállat — szük-ségletüket fedezhessék, s a tenyésztők állataikat biztosabban értékesíthessék. Felhivom a ezimet, hogy ezen vásár napját a legterjedelmesebben közhirre tegye és a községeknek tudomására hozza, miszerint ezen vásár alkalmával a gazdasági bizottság tenyész-apaállat alapját is igénybe vehetik, részletekben visszafizetés kötelezettsége mellett. Meg kívánom je-gyezni, hogy a vásárra csakis tenyész igazolvány-nal ellátott állatok képezhetik eladás tárgyát. Há-romszékvármegye gazdasági bizottságának S.-Szent-györgyön 1896. évi január hó 12-én tartott üléséből. Potsa József, főispán elnök

Adományok a vármegye zászlójára:

Mikóvényi Pálné 196 számú ivén: Mikóvényi Pálné 5 frt, Molnár Józsiásné 61 számú ivén: Mol-nár Józsiásné 5 frt, Molnár Józsiás 1 frt, Molnár Emil 10 kr, Molnár Mariska 20 kr, ifj. Molnár Sán-dor 30 kr, Homonnay Laura 10 kr, Szöcs Anna 10 kr, Szabó Jánosné, lakatosné 10 kr, T. Szöcs Fe-rencz gépész 20 kr, Pongráz Mari 30 kr, Rácz And-rás 30 kr, Páll Mari 20 kr, Bogdán Blanka, Bogdán Arthur 10—10 kr, Gáll Emma 20 kr, Elekes Róza, Páll Vilma 10—10 kr, Frenkul Emánuelné 30 kr, Balázs Géza, Soos Ignác 10—10 kr, Jancsó Bélá-né, vendéglős, ifj. Dézsi Dánielné, Molnár Árpád Mózesé 20—20 kr, Molnár Róza Mózesé, Jancsó Róza Béláié 10—10 kr, Nagy Anna 20 kr, összesen 10 frt.

Báro Szentkeresztly Stephanie 77. számú ivén:

br. Szentkeresztly Stephanie 10 frt, br. Szentkeresztly Iréne 5 frt, összesen 15 frt.

Nagy Miklósné 39. számú ivén: N. N. 50 kraj-ezár, Szabó Ferencz asztalos 1 frt, Molnár Sámuelné 50 kr, Nagy Juliánna 10 kr, Keresztes Dénesné. Kocsis Károlyné 20—20 kr. Kovács Istvánné 30 kr, Sánta Tamásné, Szász Róza, Kollán Anna, Csutak Gyula, Gyárfás Albertné 20—20 kr, Nagy Gyuláné 40 kr, Kövári Áronné 30 kr, Kólcza, Fazakas Biri 20—20 kr, Fadgyas Bálintné 50 kr, Nagy Mózesné 30 kr, Csernátóni Ödönné 35 kr, Révész 50 kr, özv. Nagy Lajosné 20 kr, Z. 50 kr, Gr. 30 kr, Babarczy Ferenczné, dr. Dadayné, özv. Mikonya Józsefné 50—50 kr, Gyárfás Béláné 20 kr, Szabó Sámuelné 10 kr, Sylvestor járástíróné 1 frt, özv. Sebestény Sándorné, Kelemené, Végh Endréné, Farnos De-zsóné 50—50 kr, Kovács Gáspárné, Györke Sándor-né, Wokurka Károlyné, Fischer Jánosné, Gödri Ol-ga 20—20 kr, Kurkó Gyuláné 50 kr, N. N., Nagy Mariska, id. Nagy György 20—20 kr, Hank István-né 50 kr, ifj. Nagy Gyula 20 kr, Borbély Ilona 30 kr, Gyárfás Mózesné 50 kr, Huszti Bálint 60 kr, Jan-esó Istvánné 50 kr, Andrassy Albertné 20 kr, Lurtz Gyuláné, Czintos Józsefné, Berkecz Jánosné 30—30 kr, Nagy Miklósné, Vetési Lajosné 50—50 kr, Dá-niel Istvánné, Csulak Józsefné 20—20 kr, Bartha Béláné 40 kr, Veress Pálné 50 kr, Bartha Árpádné Boér Istvánné, Császár Berte 20—20 kr, Kónya Gá-bor 50 kr, id. Gyárfás József, N. N. 20 kr, Szász Izsákné 50 kr, Klünglein Vilma 20 kr, Horváth Ist-vánné 50 kr, Ütő Irma, Kerestély Agnes 20—20 kr. Császár Anna 10 kr, Szabó Dávidné 30 kr, Czintos Sándor, Gyárfás Jánosné 20—20 kr. Jakócs Anna 10 kr, N. N. 20 kr, Gyárfás Sándorné, Budainé 10—10 kr, N. N. N. N. 10—10 kr, Kovács Ferenczné 30 kr, összesen 25 frt 50 kr.

Sepsi-Szentgyörgygyörön, 1896. jan. 19.

Potsa József,
főispán.

Farsangi naptár.

Kézdi-Vásárhelyt s vidékén a jövő farsangon a bá-ok következő sorrendben fognak megtartatni:

1. Január 25. Ev. ref. egyház bálja: Elnök Kovács István.
2. Február 1. Kereskedő-ifjuság elitébálja. El-nök: Fejér Antal.
3. Február 1. A „kovásznai önk. tüztöltő egy-et álarozos bálja.
4. Február 8. Erzsébet árva-leánynevelő inté-zet álarozos bálja. Elnök: Kis Jenő.
5. Február 15. Millennium-alap bálja. Elnök: Dobay János.
6. Február 18. Nőegylet bája. Elnök: Dr. Bá-logh Vendel.

Szerkesztői üzenet.

Dr. S. I. Lapunk most egy fél nappal előbb jelenik meg, tehát a nyilatkozat a lap zártakor érkezvén, jövő számra maradt.

A közönség köréből. *)

Nyilatkozat.

A közelebből szenvedett tüzkárom alkalmából kötelességemnek ismerem kijelenteni, hogy én ösz-szes tűzbiztosításaimat, már hosszú évek óta kizárólag az

„ADRIAI” biztosító társulatnál

eszközölöm, mely társulat iránt föltétlen bizalommal viseletem és a mely intézet 60 évi fennállásának jó hírnevét most is fényesen igazolta azzal, hogy az épületemben szenvedett tüzkáromat teljes méltányo-sággal felvette és a megállapított károsszeget a leg-nagyobb pontossággal kezeimhez már ki is fizette, mely tényért az

„ADRIAI” biztosító társulatnak

ezenel őszinte elismerésemet fejezem ki.

Kolozsvárt, 1896. jan. 16.

Szepessy Lajos,
a „Mutual” életbiztosító társa-ság erdélyrészi igazgatója.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Hirdetések.

Bodor György tulajdonát képező, temető-utczában levő két lakás Szent-György napjától kiadó.

Értekezhetni: **Sáska Antalnál.**

13. 2—5

Közhirre tétetik, mikép Lemhény község képviselő testületének 1895. december 28-án tartott gyűlésében hozott határozata folytán Lemhény község területénélzve, a vadászati jog 1896. jan. 1-től 1898. december hó 31-éig haszonbérbe fog adatni Lemhény község házánál 1896. január 31-én d. e. 9 órakor tartandó gyűlésben. A feltételek a lemhenyi körjegyzői irodán meg tudható.

Lemhényben, 1896. január 16-án.

Bálinth Ferencz, s. k.
körjegyző.

12. 2—2.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint én mint önálló építési-vállalkozó Kézdi-Vásárhelyen letelepedtem.

Elvállalok mindennemű épületeket és építmények tervezését, s költségvetések készítését, ugyszintén épületek teljes felépítését vagy művezetését felelősséggel a lehető legmértányosabb feltételek mellett.

Czélom az, hogy a n. é. épített közönségnek minden tekintetben eleget tehessek, — miért is becses pártfogását kérve

15. 1—3.

(Lakás és iroda: özv. Krinczkyné-féle házban)

tisztelettel vagyok

Tóth János,
építési vállalkozó.

Szám. 495—1896.

Hirdetmény.

Szárazpatak község vadászterülete f. évtől 6 egymásután következő évre f. év február 1-én d. e. 9 órakor Szárazpatak község házánál nyílt árverezésen haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 5 frt.

K.-vásárhelytt, 1896. jan. 19.

16. 1—1.

Cseh Gyula,
főszolgabíró.

Sz. 484—1896.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött tamásfalvi körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok. A körjegyzői fizetés 400 frt és a magán mukálatokért szabályrendeletileg megállapított díjakból áll.

Felhivom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I-só t.-cz. 6-ik §-ában előirt minősítettségüket, eddigi közigazgatási gyakorlatukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám f. hó 25-ig annál bizonyosabban adják be, mivel később érkező pályázatok figyelembe vételét nem fognak és a választás f. hó 27-én délelőtt 10 órakor Tamásfalva község házánál meg fog tartatni. Megválasztott állását azonnal elfoglalni köteles lesz.

Kovácsnán, 1896. év. január hó 15-én.

Hollaky Attila,
főszolgabíró.

(11) 2—2

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában

felvétetnek

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé?**

Valódi **egészségi és családi kávé**, mely Kathreiner-gyártási módja által a kedvelt **valódi kávé** ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már **ez okból** különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A **Kathreiner-féle kávé** a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak **harmadrészen**, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a **legelső orvosok ajánlják**, s az ugy nyilvános intézetekben, mint **családok ezrei körében** naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a legizletesebb ital.

Lelekiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon **Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét** használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csálják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben **ne engedjék** magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” **sohasem szabad** más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

